

Dosimetrie in de mammografie

Anne Bolderdijk

- Behoefte aan risicoanalyse m.b.t. dosis
- Glandulaire dosis (MGD) niet rechtstreeks meetbaar
- Incident air kerma wel meetbaar
- Model om kerma om te rekenen naar MGD

Borst model (Hammerstein, Dance)

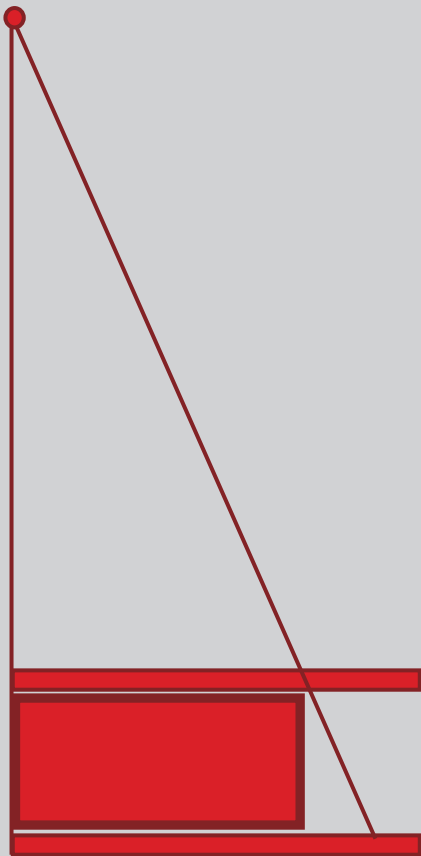
- CC-projectie
- 5 mm huid (vetweefsel)
- Kern is homogene mix vet-/klierweefsel
- 50/50% vet-/klierweefsel

CC projectie

Doorsnede

Aannames:

- Hammerstein borst-model
- Compressieplaat aanwezig
- Bucky tafel aanwezig
- Mo/Mo anode/filter combinatie

$$\text{MGD} = K_{\text{air}} \cdot g$$

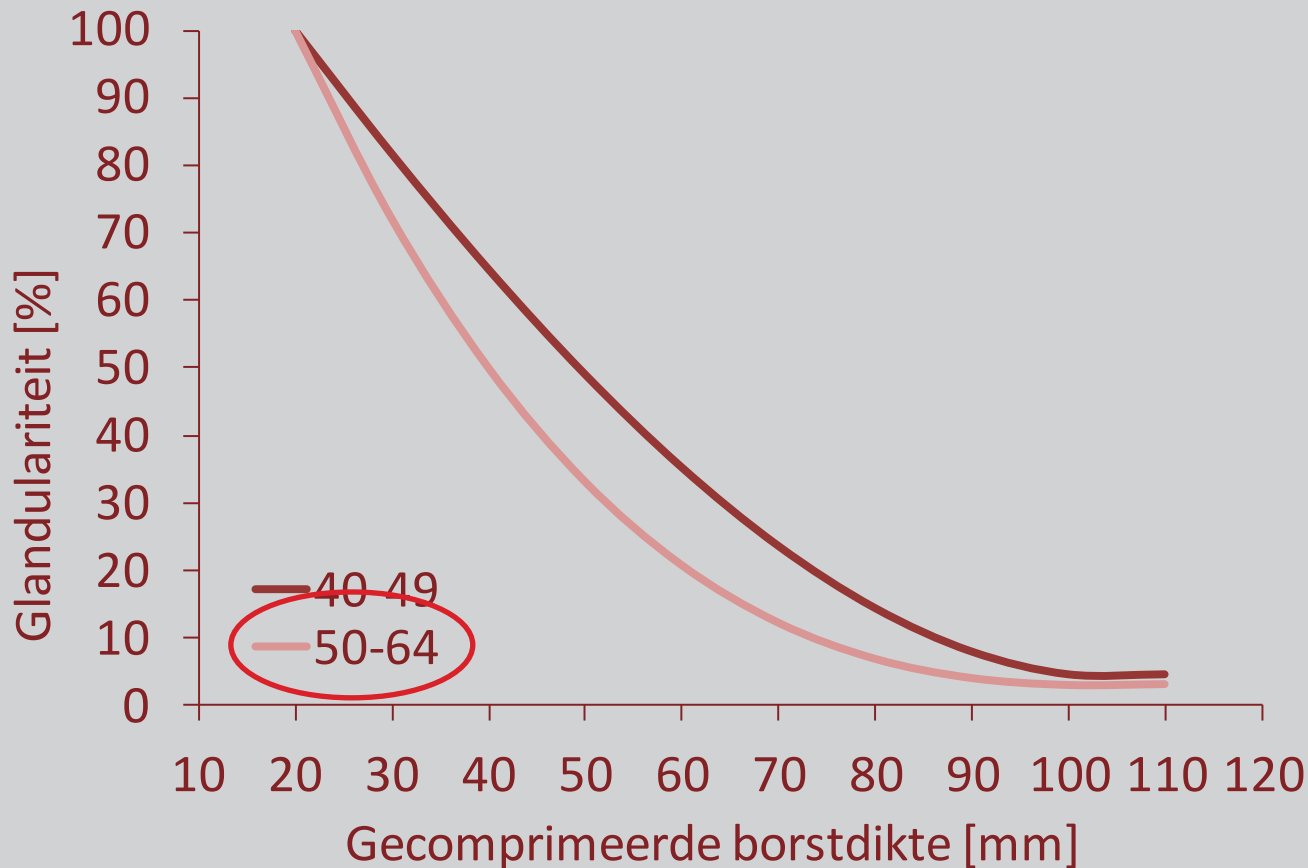
- g-factor: fractie van de energie geabsorbeerd in klierweefsel van de borst (Monte Carlo simulaties)
- K_{air} : Incident Air Kerma

Ontwikkelingen na 1990:

- Gebruik van andere röntgenspectra: Mo/Rh, Rh/Rh (g-factor was gebaseerd op Mo/Mo)
- Correctie g-factor voor andere spectra ➡ s-factor

- Borstsamenstelling aanname (50% glandulariteit) is te grote simplificatie

Model borst - Dance (2000)

- Borstsamenstelling aanname (50% glandulariteit) is te grote simplificatie
- Introductie van de c-factor: correctie van g-factor voor het verschil in borstsamenstelling t.o.v. 50/50% vet-/klierweefsel

$$\text{MGD} = K_{\text{air}} \cdot g \cdot c \cdot s$$

- g-factor: fractie van de energie geabsorbeerd in klierweefsel van de borst (Monte Carlo simulaties)
- K_{air} : Incident Air Kerma
- c-factor: correctie voor borstsamenstelling
- s-factor: correctie voor röntgenspectrum

- Introductie van Digitale Mammografie
- Nieuwe anode/filter combinaties:
  - W/Ag (dikte tussen 50-75 μm)
  - W/Al (dikte 0.5 mm)

Introductie Tomosynthese

- Meerdere projecties onder een aantal hoeken
- Aanpassing model om invalshoek röntgenbundel en aantal projectiebeelden mee te nemen

$$\text{MGD} = K_{\text{air}} \cdot g \cdot c \cdot s \cdot T$$

- T-factor: Tomosynthese factor

$$T = \sum_i \alpha_i \cdot t(\theta_i)$$

- Introductie Contrast-Mammografie
- Wederom nieuwe röntgenspectra
- Aanvulling van tabellen met g-, c- en s-factoren

European guidelines for quality assurance in breast
cancer screening and diagnosis *Fourth Edition*

European Commission

- European Guidelines Fourth edition (2006) en Supplement (2012)
- Limieten op o.a. (glandulaire) dosis en beeldkwaliteit
- Onderscheid in: acceptable (limiet)
achievable (gewenst)

- Limieten gebaseerd op film-schermbammografie
- Basis principe: digitale mammografie moet beter of gelijk zijn aan film-schermbammografie

PMMA dikte	Equivalente borstdikte	Mean glandular dose	
		Acceptable	Achievable
[cm]	[cm]	[mGy]	[mGy]
2	2.1	< 1.0	< 0.6
3	3.2	< 1.5	< 1.0
4	4.5	< 2.0	< 1.6
5	6.0	< 3.0	< 2.4
6	7.5	< 4.5	< 3.6
7	9.0	< 6.5	< 5.1

Dosisniveaus in de screening

PMMA dikte [cm]	Equivalente borstdikte [cm]	Mean glandular dose (MGD)		
		Film-scherm [mGy]	Digitaal (2009)* [mGy]	Digitaal (2012) [mGy]
2	2.1	0.36	0.76	0.57
3	3.2	0.57	1.10	0.82
4	4.5	1.02	1.50	1.15
5	6.0	1.69	1.66	1.39
6	7.5	2.93	2.23	1.80
7	9.0	4.81	2.12	1.79

* Voor de introductie van het Wolfram-anode in digitale mammografie

Risico's

- Geïnduceerde tumoren

Baten

- Reductie mortaliteit
- Verbeterde kwaliteit van leven

- Meest recente data: Yaffe et al. (2011)
“Risk of radiation-induced Breast Cancer from mammographic screening”
- 100 000 women (MGD 3.7mGy), screened annually (40-55 year) and biennially (55-74 year)
- 136 woman-years would be lost
- 10 670 woman-years would be saved by early detection by screening

Bedankt voor de aandacht!